

Sammanfattning med uppföljning av SIOS verksamhet 2016

utifrån SIOS Strategiplan och Verksamhetsplan

Sammanfattning av SIOS verksamhet under 2016 sker integrerat med uppföljning i enlighet med beslut om att uppföljningen av strategier ska göras på SIOS Representantskapsmöte (RM). Uppföljning görs också under resans gång, under styrelsemöten och av ordföranden.

Bakgrund

SIOS verksamhet utgår från SIOS Idéprogram och Verksamhetsplanen för 2016 samt den framtagna Strategiplanen för 2015-2017. SIOS strategier 2015-2017 avser prioriterade mål inom fokusområdena språk, kultur och identitet, utveckling av demokrati och ett fullvärdigt medborgarskap samt inom områden som berör samverkan, infrastruktur och ekonomi.

Motiven var främst att, utifrån insikten om nödvändigheten av att göra prioriteringar, urskilja de behov som berör SIOS fortlevnad och förnyelse och som kommer att göra sig gällande under de närmaste tre åren samt koncentrera sitt intresse till det som kräver insatser i det omedelbara.

Strategierna har som yttersta syfte att uppfylla SIOS mål och visioner i Idéprogrammet avseende en politik som erkänner etnisk och kulturell mångfald, en mångfaldspolitik inom alla samhällssektorer samt förverkliga ett öppet, demokratiskt och mångkulturellt samhälle. Strategierna ska följas upp vid styrelsemöte och kan bli föremål för revidering i samband med den årliga uppföljningen på RM, Representantskapsmöte.

Övergripande utgångspunkt

SIOS är ett unikt och kvalificerat interetniskt samarbetsprojekt som erkänts av staten för att huvudsakligen bedriva verksamheter som är identitetsbyggande (språk, kultur och identitet), intresserepresentation (röstbärarroll) samt delaktighet i samhället (mångfaldspolitik).

SIOS är ett paraply/multifunktionell organisation som alltjämt har stora svårigheter att leva upp till sina målsättningar. Samhället visar inte så mycket intresse för SIOS perspektiv och ger endast ett symboliskt stöd. Här krävs behov av att få fram finansiering och andra institutionella resurser samt identifiering av en strategi som kan minska den asymmetriska maktbalansen som exkluderar de etniska organisationerna som ett subjekt i den svenska dialogprocessen.

På liknande sätt ska en strategisk kommunikationsplan formuleras för att definiera behoven av att förstärka dialogen mellan medlemsförbunden som, i allmänhet, kan bidra till en ökad kunskap och insikt om SIOS samt en aktiv diskussion om SIOS framtida roll som röstbärare för de gemensamma frågorna, och för vår idé om samhället, i synnerhet.

Sammanfattningen och uppföljningen följer de beslut om åtgärder enligt planerna varav Verksamhetsplanen (utöver Strategiplanen) är skrivna i kursiv. Uppdelning sker enligt fokusområden och för var och en finns uppsatta mål. SIOS Strategiplan för 2015-2017 och Verksamhetsplan 2016 finns på SIOS hemsida.

Detaljerad redovisning

Sammanfattningen återföljs av mer detaljerad information om SIOS organisation och verksamhet. Upplägget av den detaljerade redovisningen är följande: Under rubriken **organisation** tas bland annat upp: Styrelse, Kvinnokommitté, regionala organisationer, representation, ekonomi och kansli. Under rubriken **verksamhet** omfattas bland annat: intern verksamhet, antidiskrimineringsverksamhet och projekt; utåtriktad verksamhet och samverkan genom medlemskap; extern samverkan, dialog, deltagande och representation, påverkan genom uppvaktningar, remisser och utredningar. Styrelsens redovisning avslutas med **årsredovisning** som innefattar **förvaltningsberättelsen och revisionsberättelse**.

Utveckling av demokrati och ett fullvärdigt medborgarskap

ÅTGÄRDER

Uppvakta kultur- och demokratiministern och politiska partier som ingår/stödjer regeringen.

- Under året (efter mötet/skrivelse till statssekreterare på KuD) har vi kontinuerligt bevakat och i andra sammanhang tagit upp våra förslag och krav bland annat om: ökat stöd till etniska organisationer och att ansvaret flyttas till KuD, språk och kulturfrågor och då bland annat införande av särskilt stöd till etniska organisationernas kultur- och bildningsverksamhet, ökade insatser/ekonomiskt stöd för verksamhet mot diskriminering och andra former av intolerans. Ett uppföljningsmöte är inplanerat i början av 2017.
- Vi har deltagit på Hearing om samrådsmodellen mellan regeringen och civila samhällsorganisationerna och aktivt försökt påverka framtagning samrådsmodell mellan regeringen och civila samhällsorganisationer som Kulturdepartementet inbjudit till. Modellen kallad ”Sakråd” går ut på att man skall kunna samråda kring specifika frågor samt att nivån kan vara förutom samråd av dialog eller informationskaraktär. Sakråd skulle inte ersätta de pågående samråd och referensgrupperna.
- Möte och dialog med S folkrörelsegrupp kring begreppet folkrörelse/civila samhället och om behovet av oberoende/röstorganisationer. Detta också som inledning för uppvaktning av PP.

Medverka i CIVOS, Partgemensamforum och andra fora inom det civila samhället och utredningen för ett stärkt civilsamhälle.

- **CIVOS** (Civilsamhällets organisationer i Sverige) – vårt engagemang för att vara aktiv medlem har fortsatt, både när det gäller deltagande och intern påverkan. Vår representant ingår i styrelsen och deltar aktivt i de förberedande arbetsgrupperna. CIVOS har fyra platser i PGF var i vår representant deltar varje gång relevanta frågor kommer upp på dagordningen. Innan varje möte med PGF anordnar CIVOS förmöte. SIOS deltagande är mer av långsiktigt och av strategisk karaktär än att vi har omedelbar nytta förutom att vi är oftast representerade i PGF.
- **PGF** – Partsgemensamt forum (PGF) är regeringens forum för samråd med civila samhällsorganisationer (CSO). Det är 20 representanter från CSO och representanter från en interdepartemental arbetsgrupp som träffas. Tema för möten förbereds av en gemensam arbetsgrupp. PGF bedöms vara ett bra tillfälle för dialog men otillräckligt när det gäller direkt påverkan på politiken. Vi är representerade genom CIVOS.
- Vårt deltagande i **andra fora** har fortsatt då det utgår från målet om att mångfalden skall återspeglas dels i egenskap av vårt medlemskap, dels som intresserepresentation. Prioritering ges till CIVOS, IKA, PGF och SADB - *Sveriges antidiskrimineringsbyråer* och i slutet av året anslöt vi oss till FORES (tankesmedja) nätverk *uppdrag integration*. SIOS deltagande (varierande omfattning) har varit; *Sveriges Konsumentråd, Folk och Försvar, Svenska Spel, Jordbruksverkets råd/referensgrupp för konsumentfrågor, Landsbygdsnätverket (Jordbruksverket), Unesco LUCS. och Diskrimineringsnämnden.*
- Utredning om **ett stärkt civilsamhälle** avslutades och betänkandet överlämnades var på en konferens anordnades. Vi har yttrat oss inom ramen för CIVOS och IKA:s remissvar. Även andra remisser har lämnats gemensamt.

- Ny utredning tillsattes och vi har till utredaren framfört SIOS synpunkter kring behovet att framtida långsiktiga och enhetliga statsbidrag.
- SIOS har också deltagit i de uppföljande aktiviteter i spåret av *demokratiutredning*.

Anordna utbildning (konferenser, seminarier, workshops) riktad till anställda, förtroendevalda inom organisationen samt medlemmar inom medlemsförbunden (nationellt/regionalt/lokalt)

- Inom ramen för projektet *Agera tillsammans nu* som avslutades i år har vi i den interna delen haft **dialog/seminarier med förbundsstyrelser** utifrån SIOS Handlingsplan mot rasism. Vid tillfällen har man även tagit upp frågor kring SIOS Idéprogram och organisation. Det framgår också att ytterligare insatser behövs i form av dialog och utbildning samt förankring kring våra gemensamma mål och åtgärder.
- Flera av SIOS förtroendevalda och anställda har deltagit på olika **externa** möte, seminarier och utbildningar dels inom ramen för egen extern verksamhet eller när andra anordnat.
- SIOS styrelse har påbörjat arbetet att vid varje styrelsemöte ha en **temadiskussion** som är dels ett sätt närmare belysa vissa frågeställningar men även att stärka ledamöternas kunskap och kompetens.
- **Utredningen Nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen** Susanne Rolfner Suvanto, särskild utredare informerade om utredningens uppdrag som är att ta fram långsiktiga insatser inom strategiskt viktiga områden för att säkra utvecklingen av god kvalitet i den framtida äldreomsorgen.
- **Företagarna Stockholm stad** verksamhetschef informerade om föreningen. Företagarna är den största företagorganisationen. I Sverige finns ca. ett miljon företag. Det är lätt att starta företag, men krångligt att betala skatt. De flesta företag har mindre än 5 anställda. Företagarna ger råd och stöd till sina medlemmar.
- **SIOS Antidiskrimineringsbyråns arbete**
Information och anpassad utbildning om (vid flera tillfälle) de aktiva och proaktiva insatser, lagstiftningen och ärende hantering samt utveckling av verksamheten till flera av Stockholms södra kommuner var huvudsakliga innehållet.
- Tema seminarium om SIOS **Framtida organisation och verksamhet** tillsammans med SIOS Kvinnokommitté. Förutom tema fick deltagarna information om SIOS och SIOS Kvinnokommitténs verksamhet samt dess projekt.
- Tillsammans med **SBF, Sveriges Begravningsbyråers Förbund** anordnades ett gemensamt och lyckat möte med SIOS förbund och ansvariga på SBF, Stockholmsdistrikt och flera byråer har genomförts. Huvudtema var EU:s nya arvsförordning regelverket/samordning och konkret påverkan i jämförelse med nuvarande svensk lagstiftning.

Utveckla samarbetet med myndigheter och det civila samhällets organisationers och ta initiativ till en nationell plattform mot rasism och andra former av intolerans.

- Projektet **Agera tillsammans nu** hade i den **externa** delen ett antal dialogmöten och projektet avslutades med en mäsas. Teman som berörts i dessa dialogmöten varit breda och syftat till att öka kunskapen om rasism och andra former av intolerans. I genomförande av den externa delen har vi särskilt samarbetet med Mångkulturellt centrum och Studieförbundet

Vuxenskolan. Huvudsakliga syftet (externt) är att **etablera Nationell plattform** mot rasism och andra former av intolerans dvs. dess organisationsform, verksamhet och finansiering. Förslagen om hur arbete skulle kunna fortsätta har lämnats till MUCF i samband med redovisningen.

- Vi har samverkat i en utvecklingsgrupp (flera organisationer) under namnet PIACS i syfte att med ESF medel starta ett kompetensutvecklingsprogram för SIOS förtroendevalda/förbund och personal.
- När det gäller **myndigheter** deltog SIOS och några riksförbund på det årliga mötet med DO. Det har också genomförts flera samrådsmöten med MUCF, oftast kring frågor om projekt och diskrimineringsverksamhet och som SIOS deltagit i. Ett möte med GD för MUCF som äger rum i januari 2017.

Granska forskning om de etniska organisationernas förutsättningar för delaktighet och inflytande i samhället genom medverkan i CIVOS och IDEELL ARENA i samverkan med forskare/sekter

- SIOS har följt upp utvecklingen inom forskning och deltagit i Ideell Arena och MUCF:s kunskapsseminarium där **forskning** om det civila samhället samt deltagit på fler av DELMI:s seminarier som presenterat olika rapporter när det gäller migration och integration.

Jämlikhet och mångfald

ÅTGÄRDER

Driva nuvarande och etablera nya antidiskrimineringsbyråer samt anordna seminarier kring diskrimineringsfrågor för politiker och RF:s medlemmar

- **ADB verksamheten** fortskrider som planerat i Stockholm och Botkyrka. Under året har vi etablerat samarbete med Haninge kommun vilket har resulterat i "Rättvisebyrån". Ansökan om stöd till ADB Stockholm Syd har lämnats till Stockholms stad och trots tröghet finns fortfarande möjligheter att få stöd och därmed utöka verksamheten. Utsikterna verkar goda. Vi har även påbörjat diskussioner om en samordningsstruktur för Södertörns alla kommuner i syfte att få alla deltagande kommuner att etablera och stödja antidiskrimineringsverksamhet.
- Flera **seminarier och utbildningar** både för våra medlemmar, samarbetspartners och andra organisationer som fackförbund och funktionshinderorganisationer.
- Vi har följt utveckling och vid olika sammanhang kunnat driva frågan om behovet av bättre möjligheter att **motverka diskriminering** där vi bland annat framförde förslag om en specialdomstol för diskrimineringsärenden samt ökade resurser för antidiskrimineringsverksamhet.
- Som resultat av etablerad samverkan främst med Botkyrka kommun och lokala aktörer har SIOS kunnat starta ett **Centrum för Demokratisk Delaktighet (CDD)** i Alby ett område där valdeltagande och det politiska engagemanget är låg. Under året beviljades även medel för fortsättning under 2017.

Initiera projekt riktade till äldre/äldreomsorg

- SIOS ansökte och tyvärr fick avslag (Socialstyrelsen) för projektet vars målgrupp var äldre och äldres hälsa.

Projekt- och seminarieverksamhet riktad till personer med funktionsnedsättning inom de etniska organisationerna och deras delaktighet i samhället

- **Projekt FiE – Funktionshinder i etablering** avslutades. Projektet genomfördes med flera myndigheter (Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och Länsstyrelsen i Stockholms län) och flera funktionshinderorganisationer. Projektets huvudsyfte var dels att kompetensutveckla anställda inom myndigheter som beslutar/möter nyanlända för att skapa förståelse och insikt om de speciella förhållanden som ej synlig funktionsnedsättning som kan ex. vara hinder vid inlärnin g av svenska. Under projektets gång har vi vid varje möjligt tillfälle lyft upp frågan om våra **medlemmars delaktighet** (ta bort hinder och underlätta) i samhället.

Delta i Överenskommelsen inom integrationsområdet (ÖKI)

- SIOS och RF som tecknat **ÖKI** har deltagit. SIOS ingår i ÖKI:s treparts Styrgruppen. Genom SIOS förvaltning och projektledning har vi haft möjlighet att påverka. Parterna har nu kommit fram till en ny modell för samverkan som består av ett **högnivåmöte** (med ansvarigt statsråd) mellan regeringen, Sveriges Kommuner och Landsting, organisationer aktiva inom integrationsområdet och sakråd för att avhandla olika frågeställningar. SIOS ingår i den förberedande arbetsgrupp. Under november månad anordnades det årliga som också var den avslutande nationella konferensen. Överenskommelsen inom sin nuvarande form därmed att avvecklas.

Remisser och yttranden

- Under året har det inom fokusområdet inlämnats **tre remisser**: högnivåmöte Ett nytt regelverk för nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet, En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle - Myndighet för delaktighets förslag på struktur för genomförande, uppföljning och inriktning inom funktionshinderområdet och Begränsningar i föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn. Förslagen och SIOS synpunkter återges under detaljerad redovisning.

Språk, Kultur och Identitet

ÅTGÄRDER

Uppvakta kultur- och demokratiminister samt utbildningsminister och partier som ingår i och stödjer regeringen.

- Uppvaktnin g av utbildningsministern uteblev. Istället träffade vi inledningsvis den sakkunnige på departementet och kunde framföra våra synpunkter kring språk och utbildning särskilt kring modersmålsundervisningen. Närmast planeras ett möte med ansvarig statssekreterare. Svårigheter eller ointresse gjorde att vi avvaktade med möten med myndigheter inom området.

Regeringen ska inom ramen för kulturpolitiken skapa en särskild finansieringspott för att stödja etniska organisationers kulturverksamhet

- Förslag och krav har framställts med en skrivelse vid mötet med ansvarig statssekreteraren (Per Olsson) på Kulturdepartementet samt följdes upp vid uppföljningen.

Utveckla former för samarbete nationellt (Ideell kulturallians) och kommunalt (regionala kulturplaner). I detta avseende har Regional SIOS en ledande roll.

- I de pågående processer när det gäller **regionala kulturplaner** och vårt **medlemskap och vår medverkan i IKA** framgick det klart att vi saknar starka lokala föreningar (endast tre regionala) med omfattande kulturverksamhet som skulle kunna samordnas eller i bästa fall få sin verksamhet inramad när regionala kulturplaner tas fram. I den undersökning/kartläggning som IKA gjort visar sig att etniska föreningar är exkluderade och deltar inte i de regionala kulturverksamheterna. Frågan kommer att aktualiseras på IKA:s nästa årsmöte. Vid IKA:s **kartläggning** har vi engagerats så att några av våra föreningar har ingått i kartläggningen och vid möten som anordnades i sammanhanget.

Följa upp och opinionsbilda kring (några kommuners) skolplaner och kvalitetsredovisningar inom barnomsorg och andra skolformer samt vuxenutbildning (SFI)

- Nytt försök att nå förståelse och få **projektresurser** (egna resurser saknas) kring modersmålfrågan har gjorts utan att lyckas. Nya försök kommer att göras eftersom utgångspunkten är ett tidigare RM beslut om att försöka samla och engagera modersmåls lärare är också målsättning. Modersmålet har lyfts upp igen med mer positiv ton än tidigare men riktiga insatser har uteblivit som vanlig.

Samverkan, Infrastruktur och Ekonomi

ÅTGÄRDER

Ta fram konkreta förslag på hur ungdomsorganisationer engageras i verksamheten

- Kontakter har tagits med vissa ungdomsorganisationer och ungdomarna inom RF för att få igång dialog men även att starta samarbete i form av ett projekt kring rasism och näthat. Ansökan lämnades till Arvsfonden där förutom SIOS även andra ungdomsorganisationerna och Studieförbundet Vuxenskola skulle delta. Tyvärr fick vi avslag och motivering var bl.a. att ungdomsorganisationerna måste ha etablerad samarbete/samverkan. SIOS Ordförandemöte gav styrelsen i uppdrag att i framtiden göra allt för att återetablera samverkan mellan ungdomarna/organisationerna för att kunna bilda UngSIOS.

Stödja anställning av en kommunikatör för att säkerställa SIOS kommunikationsstrategier

- När det gäller det interna arbetet och **interna och externa kommunikation** så är den på samma nivå. Extern samverkan (infrastruktur, förankring, medlemsnytta, m.m.) har avstannat. Flera av RF har undermålig eller ingen hemsida samtidigt som flera RF deltar inte i SIOS arbete delvis p g a av interna problem. Då kommunikation är en bärande del av framtida strategin/verksamhet men förutsätter en annan organisationsmodell har styrelsen tagit fram förslag på **SIOS Organisationsplan och övergångsåtgärder**. Förslaget har antagits av styrelsen och Ordförandemöte och beräknas träda i kraft september 2017.

Olika former av uppdragsutbildningar tas fram och teman bestäms

- Nuvarande insatser sker utifrån det samlade kunskap i antidiskrimineringsfrågor där befintliga resurser används. Uppdragsutbildningar kan vara en verklighet om vi stärker vår bildningsverksamhet. I de krav som har framförts gällande kulturstöd kommer även att omfatta även bildningsverksamhet. För att få igång verksamhet krävs egna resurser som i nuläget kan endast skapas med prioriteringar, styrelsens engagemang och inramning i SIOS kansliets framtida uppgifter.

Göra en översyn av SIOS befintliga administrativa funktioner (personalia) och utreda möjligheten att utveckla en plan för anställningar

- Översynen har påbörjats inom ramen för processen *om SIOS framtida organisation och verksamhet*. Genom det antagna *Organisationsplanen och övergångsåtgärder* kommer översyn av alla funktioner att ske och ett reviderat förslag till Reglemente för SIOS kansli och personal tas fram. Utgångspunkten är att administrationens (kansli) grundläggande (prioritering) uppgifter definieras för att därefter anpassa anställningar och arbetsuppgifter. Styrelsens och förbundens ansvar utökas.

Organisation

Under rubriken återges kortfattad information om de väsentliga händelserna gällande: styrelsen, ledningsgruppen, Kvinnokommittén, Regional-SIOS, ordförandemöten och Representantskapsmötet samt kansli och ekonomi.

Styrelsen

Styrelsen har under året haft sju (7) möten varav ett var konstituerande. Underlag för styrelsemöte har oftast förberetts av Ledningsgruppen. Den nya styrelsen konstituerades efter RM genom att Ledningsgruppen valdes, firmatecknare utsågs, tider för styrelsemöten och RM 2016/2017 fastställdes.

Ledamöternas deltagande i styrelsearbetet har varit tillfredställande även om större anslutning skulle vara önskvärt. Vid de flesta möten har ersättare eller några av RF:s representanter (vid frånvaro av ledamoten) deltagit. Dialog med berörda ordförande har förts och nya ledamöter har tillkommit. Ett styrelsemöte har hållits i Göteborg i samband med Regional-SIOS 15 års Jubileum. Uppföljning av besluten och återkoppling till SIOS grunddokument (strategiplan/idéprogram) utifrån nuvarande situation vad gäller förändringar av politiken och av de behov som finns av organisationsförändringar under de närmaste åren har skett kontinuerligt.

*Styrelsens sammansättning: **Ledamöter och personliga ersättare** (inom parentes):*

RM valde ledamöter och personliga ersättare för SIOS styrelse enligt följande:

Behiye Poli (Yusuf Unver), Asha Ismail (Berhane Tesfazghi), Krystyna Jagielska-Gasinska (Stina-Maria Sundblom), Lioudmila Siegel (Tetyana Rep), Hatice Toklucu (Yasin Ipek), Francisco Rodriguez (Pablo Fuentes; Spiros Gogos (Jisheng Wang), Manlio Palocci (Iranska RF), Berzan Kockaya (Ahmad Khodayari), Slavko Micic (Marko Milutinovic) och Amadeu Batel. **Adjungerade i styrelsen har varit:**

Dragan Dobromirovic Regional-SIOS Västra Götaland

Giocomo Gotti Regional-SIOS Mellansverige

Tahmoures Yassami Regional-SIOS Syd

Maria Olsson SIOS Kvinnokommitté

SIOS Representant i regionala SIOS styrelser är Berzan Kockaya.

Ledningsgruppen (LG)

I Ledningsgruppen ingår: ordförande, vice ordförande, ekonomiansvarig och de tre (3) ansvariga för fokusområdena. Utgångspunkten är att beredning görs av de ansvariga eller av temporära eller fasta arbetsgrupper som bildas kring sakfrågan eller bestämd verksamhet. Ledningsgruppens huvudsakliga uppgifter är att: förbereda och processa beslut inför styrelsemöte, ta hand om de löpande frågorna samt kansli, personal och ekonomi.

Under 2016 hade LG sex (6) protokollförda möte. LG:s sammansättning:

Amadeu Batel ordförande

Kockay Berzan vice ordförande

Francisco Rodriguez ekonomiansvarig

Behai Poli Språk, kultur och identitet

Hatice Toklucu Utveckling av demokrati och fullvärdigt medborgarskap

Asha Ismail Jämlikhet och mångfald

Representation:

SIOS sker utifrån två (2) prioriteringsnivåer:

Den **första** nivå kännetecknas av att vi är medlemmar, har prioriterats och att deltagande (påverkan) sker kontinuerlig. SIOS representant skall vara styrelseledamot (beslut/förankring) och ersättning sker endas efter LG beslut. Den **andra** nivå är mer att vara synliga, fånga upp olika frågeställningar/vara med i diskussionen och vars representation är tidsbegränsad och för det mesta innebär 1-2 möte per år. Här har även representantens kompetens betydelse samt även RF:s intresse för frågan. SIOS representant (efter styrelsebeslut) kan förutom styrelseledamöter vara andra förtroendevalda eller anställda men **ansvar** för förankring och uppföljning ligger hos den **ansvariga** inom vilken **fokusområde** representation sker.

<i>Myndighet/Organisation</i>	<i>Representant/er</i>	<i>Status</i>
Nivå 1		
<i>CIVOS/PGF</i>	<i>Amadeu Batel</i>	<i>medlem/råd</i>
<i>Ideell kulturallians - IKA</i>	<i>Behiye Poli (Amadeu Batel)</i>	<i>medlem</i>
<i>SADB</i>	<i>Francisco Rodriguez/Erica Stensson</i>	<i>medlem</i>
<i>Unesco LUCS</i>	<i>Berzan Kockaya</i>	<i>medlem</i>
<i>Överenskommelsen Integrationsområdet</i>	<i>Hatice Toklucu, Manlio Palocci, Julio Fuentes</i>	<i>deltar</i>
<i>Utredning om stärkt civilsamhälle (avsl. feb)</i>	<i>Milinko Mijatovic</i>	<i>deltar</i>
Nivå 2		
<i>Sveriges Konsumentråd</i>	<i>Berzan Kockaya och Maria Olsson</i>	<i>medlem</i>
<i>Folk och Försvar</i>	<i>Francisco Rodriguez</i>	<i>medlem</i>
<i>Landsbygdsnätverket (Jordbruksverket)</i>	<i>Asha Ismail/Berzan Kockaya</i>	<i>rep/medlem</i>
<i>Jordbruksverkets konsumentråd</i>	<i>Maria Olsson</i>	<i>rep</i>
<i>Diskrimineringsnämnden</i>	<i>Regional-SIOS (D. Dobromirovic/S. Antic)</i>	<i>förordning</i>
<i>Svenska Spel</i>	<i>ingen fast</i>	<i>medlem</i>

Ordförandemöte

Under året har vi inte hållit ordförandemöte som var planerat till november månad. Orsaken är att styrelse förlade möte till Göteborg och samtidigt beslutade att Ordförandemöte äger rum i januari 2017.

Representantskapsmöte (RM)

RM ägde rum den 28 maj i Stockholm. På mötet förutom sedvanliga frågor (redovisning/planer) deltog samverkanspartners och delar av KK:s då även SIOS KK:s RM ägde rum samma dag. SIOS RM förgicks av information från inbjudna gäster från Utredningen Nationell kvalitetsplan för äldreomsorg och Förtagarna Stockholm stad.

Kvinnokommittén (KK)

Kvinnokommittén har en fortsatt självständig organisation, med eget medlemskap och egen verksamhetsplan. Under året har både organisation och styrelsearbete förstärkts och verksamheten har utökats med ett projekt *Kvinnor med annan etnisk bakgrund i Sverige – Förutsättningar och möjligheter. Skapande av ett kvinnonätverk i Sverige.*

Bakgrunden till projektet var att stärka Kvinnokommitténs kontakter med föreningarna lokalt och regionalt. Kvinnokommittén har också haft två utbildningar av Skyddsvärnet om företagande och organisationsutveckling. Det har också genomförts inspirationsföreläsningar på temat "Att våga tro på sig själv" för att lyfta fram det individuella ledarskapet. SIOS

Kvinnokommitté har arbetat för att förbättra sin organisationsstruktur och sitt styrelsearbete. Styrelsen har genomgått en styrelseutbildning och tydligare definierat styrelsearbetet. Ansvarsområden har konkretiserats och ledamöter har tagit på sig att leda arbetet inom dessa områden. Det har bland annat, tillsammans med SIOS bildats en skolgrupp som ser till att bevaka hur våra frågor om modersmålsundervisning tydligare kan komma fram inom politiken. Där har representanterna deltagit i möte med den politiskt sakkunnige på departementet samt deltagit under Språkrådsdagen som Språkrådet arrangerar.

Fortsatt utveckling och ökat deltagande av kvinnor i styrelsens och i SIOS arbete är väldigt viktigt inför framtiden då arbetsformerna än mer behöver förändras. Kontakt med respektive förbund och uppföljning av beslut behöver förbättras liksom internrapporteringen av medlemstal, organisationsformer och liknande. Kvinnokommittén har haft en sekreterare på SIOS kansli anställd på 20 % vilket har bidragit till en kontinuitet och förstärkning av styrelsens och kommitténs arbete.

Medlemmar under 2016 har varit; Assyriska kvinnoförbundet, Eritreanska riksförbundets kvinnokommitté, Kinesiska kvinnoföreningen, Kurdiska riksförbundets kvinnokommitté, Polska riksförbundets kvinnoförening, Portugisiska kvinnoföreningen, Ryska riksförbundets kvinnokommitté, Serbernas kvinnoorganisation, Turkiska kvinnoförbundet, Ukrainska Alliansens kvinnokommitté, Grekiska riksförbundets kvinnokommitté, Finlandssvenskarnas riksförbund samt Italienska riksförbundets kvinnokommitté (de sistnämnda blev antagna som medlemmar under representantskapsmötet 2016).

Regional - SIOS

Allmänt

De regionala organisationerna är självständiga. En kortfattad redovisning av deras verksamhet lämnas främst i informationssyfte.

De tre etablerade regionala organisationerna verkar utifrån olika förutsättningar och brottas med olika utmaningar. Regional-SIOS i Västra Götaland är väl etablerat, bedriver omfattande verksamhet med ekonomiskt stöd från regionen men har svårt att engagera vissa grupper och få fler förtroendevalda att engagera sig. SIOS Syd har varit vilande. SIOS Mellansverige har långsamt och i begränsad omfattning, efter årsmöte och val av ny styrelse, fått igång viss samverkan och verksamhet. Ett övergripande hinder har varit att SIOS saknar resurser för att på ett bättre sätt stödja och delta i den regionala verksamheten samt riksförbundens oförmåga att engagera de lokala föreningarna.

Regional – SIOS, Västra Götalands län

Regional-SIOS Göteborg i Västra Götalandsregionen som bildades 2001 är en etablerad organisation med omfattande intern och extern verksamhet och extern företrädare av medlemmar och SIOS tillhörande grupper samt fungerande organisationsstruktur. För sin verksamhet och samhällsengagemang får man stöd från Västra Götalands region.

Regional-SIOS Göteborg i Västra Götalandsregionen firade 15-års jubileum i november 2016. Året har präglats av bred verksamhet med jubileet i centrum. Trots stora ansträngningar att behålla antalet medlemsorganisationer och satsning på nya medlemmar ibland de etniska grupperna som tillhör Riksförbunden anslutna till Centrala SIOS har vi inte lyckats så bra. En del av tidigare aktiva medlemmar har lämnat vår verksamhet och nya har inte tillkommit.

Representanter för nuvarande medlemsorganisationer är samma personer som har varit med länge vilket innebär att vi inte har lyckats att förnygra organisationen.

Detta skapar förtroendekris mellan Regional-SIOS och våra samarbetspartner i Göteborg och Västra Götalandsregionen. Dessutom så finns det enskilda fall där representanterna i Regional-SIOS styrelse inte har regelbunden kontakt med respektive grupp/förening från vilken de tillhör. På det sättet kan vi inte bedriva fullvärdig verksamhet i dessa föreningar.

Trots dessa svårigheter har Regional-SIOS styrelse och VU deltagit i många olika sammankomster och representerat Regional-SIOS på ett fantastiskt sätt och för detta har vi fått erkännande och stor respekt.

Den största satsningen vi har gjort under året är projektet för äldre ”Att åldras med värdighet”. Regional-SIOS har anordnat verksamhet i de flesta av våra medlems-organisationers lokaler. Det har varit olika teman som var intressanta även för yngre medlemmar. Satsningar har gjorts i samarbete med andra svenska organisationer och på det sättet har vi bidragit till att skapa plattformar där svenskar och etniska grupper träffas, diskuterar och gemensamt agerar för att flera med invandrarbakgrund skall kunna komma in i svenskt samhälle. Detta också har bidragit till integrations-processen i Sverige.

Regional-SIOS som organisation behövs och är för närvarande mycket uppskattad. Men om organisationen inte lyckas att förmå nya medlemsföreningar och yngre personer att engagera sig så är Regional-SIOS framtid mycket oviss.

Regional-SIOS är beroende av Riksförbunden, medlemmar i Centrala SIOS, att dessa övertygar och förmår lokala organisationer att söka sig till Regional-SIOS verksamhet och utser representanter till Regional-SIOS styrelse.

SIOS Mellansverige

Årsmötet för SIOS Mellansverige hölls i maj där verksamhetsberättelse och redovisning för 2015 godkändes. En ny styrelse valdes. I anslutning till årsmöte träffades ordförandena i föreningarna i ett ordförandemöte. Under mötet diskuterades hur en förstärkning av samarbetet mellan föreningarna skulle gå till. Man beslöt bland annat att presentera ett förslag till årsmötet att bifalla en ansökan till organisationsbidrag till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor. Årsmötet beslutade enligt förslaget och en ansökan till MUCF lämnades in i oktober. Styrelsen har haft två sammanträden under året. En Rosa Parks café genomfördes i oktober.

Regional – SIOS Syd

SIOS Syd har varit vilande och inte haft verksamhet under året.

Ekonomi och ekonomihanteringen

Som vanligt är situationen när det gäller ekonomiskt stöd både till SIOS och förbunden ohållbar. Vi har fortsatt med krav på att förändra situationen genom att få tillstånd en förordning och särskilda medel för paraplyorganisationer, samt i möjligaste mån ha lika behandling när det gäller bidragssystem/krav och resurser. Detta har inte hittills fått gehör hos den ansvarige departementet och myndigheten trots visa positiva signaler. I gemensamma sammanhang (främst CIVOS och IKA) har även frågan drivits av andra organisationer. Under det pågående utredning om organisationernas (CSO) långsiktiga, enhetliga och hållbara statsbidrag har SIOS belyst problematiken och lagt fram förslag på åtgärder för att förbättra

förutsättningar för SIOS och våra medlemsorganisationer. Med olika projektmedel har vi kunnat upprätthålla och finansiera den omfattande verksamheten.

Hanteringen av SIOS ekonomi har fungerat tillfredställande. Utifrån arbetsfördelningen mellan ekonomiansvarig och ansvarig på kansliet samt med bokföringshjälp har vi kunnat ta fram rapporter i tid. För att säkra rutiner och egenkontroll har man haft en kontinuerlig dialog med revisorerna. Rapporter med analys och uppföljning har kontinuerligt presenterats för styrelsen.

Kansli

Under året har SIOS haft sex anställda (fem årsarbetstider). En organisationssekreterare (kansliansvarig) och en verksamhetssekreterare/projektledare på heltid (pension från 1 november), projektledare på heltid (KK, KK:s projekt och CDD), kanslist (lönebidrag) på heltid (frånvarande av hälsoskäl) och en arkivarie (lönebidrag) på heltid.

Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Syd har en verksamhetsansvarig/jurist på heltid och understöds av kansliet och volontärer. Tjänster för datasupport/service har arvoderats. Frivilligt stöd har vi fått av praktikanter.

De anställda omfattas av kollektivavtal som följts till fullo. Från november har SIOS anslutit sig till Arbetsgivarorganisation KFO och "Folkrörelseavtalet" mellan Handels och KFO. Utöver avtalet (styrelsebeslut) främjas de anställda med möjlighet till kompetensutveckling och stöd till friskvård. Kansliet har förutom ordinarie uppgifter även arbetat med flera projekt och samarbetsavtal och samordnat och förvaltat Överenskommelsen inom integrationsområdet samt SIOS Mellansverige. All infrastruktur som: posthantering, telefoni, datakommunikation och andra avtal uppdateras och kontinuerligt för att förbättra tillgänglighet och göra arbete effektivt.

2. Intern verksamhet och projekt

*Här nedan följer en sammanfattning av SIOS verksamhet under 2016. Sammanfattningen återges under följande rubriker: intern verksamhet (allmän, antidiskrimineringsverksamhet och projekt); utåtriktad verksamhet och samverkan genom medlemskap; extern samverkan, dialog, deltagande och representation, påverkan genom uppvaktningar, remisser och utredningar. För övrigt hänvisar vi till **utförligare dokument/rapporter som finns på vår hemsida, www.sios.org***

2:1 Översikt

Styrelsen har i möjligaste mån försökt hålla förbunden (RF) både informerade och deltagande i SIOS verksamhet och projekt. Vi har försökt samordna genom att erbjuda möjlighet till gemensam infrastruktur när det gäller den gemensamma IT-strukturen, arkiv, ekonomi och revision. Protokoll och olika rapporter har skickats till förtroendevalda och förbunden. Vid regionala aktiviteter har vi informerat/bjudit in RF:s medlemsföreningar i närheten. Kontinuerlig information och tillgång till intern information via SIOS hemsida. Styrelsen har deltagit på några av RF:s årsmöte dock i färre möten än året innan. Förutom dialog och samarbete i andra offentliga sammanhang (t.ex. Överenskommelsen inom integrationsområdet) med andra RF. *Utifrån SIOS strategiplan och utvecklingsambition skickades information och inbjudan till alla RF utanför SIOS om SIOS och möjligheter/förutsättningar för samverkan.* Många förbund var engagerade kring nyanlända flyktingar

men tyvärr valde regeringen att bortse från detta när särskilda medel/stöd till civila samhällsorganisationer delades.

När det gäller det interna arbetet och den **interna och externa kommunikationen** så är den på samma nivå. SIOS har försökt ha informativ och användbar hemsida samt digitalarkiv men RF och förtroendevalda använder sig av detsamma. Några få förbund har behållit databasen (medlemsregister) medan hälften av RF har undermålig eller ingen hemsida.

När det gäller den dagliga och administrativa kommunikationen har den förbättrats även om förbundens och de förtroendevaldas gensvar på skrivelser och brev från SIOS styrelse ibland uteblir. SIOS arkiv har omstrukturerats och utökats. Förteckning över alla dokument och en databas med digitala dokument finns på hemsidan. Erbjudande om att få stöd och hjälp av SIOS arkivarie för att ordna RF:s arkiv har, visat intresse från några RF, uteblivit. De förtroendevalda får tillgång till protokoll och andra uppgifter under hemsidans interna del. Genom redan fattade beslut kommer SIOS att förstärka kommunikation, information och marknadsföring under 2017,

Temamöte/extern medverkan och information

Under året har vi samband med olika möte haft särskilda tema diskussion och information till de förtroendevalda i syfte att aktualisera en vis fråga eller för att stärka kompetensen. Några av dessa var:

Utredningen Nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen

Susanne Rolfner Suvanto, särskild utredare. Susanne Rolfner Suvanto berättar om utredningens uppdrag som är att ta fram långsiktiga insatser inom strategiskt viktiga områden för att säkra utvecklingen av god kvalitet i den framtida äldreomsorgen. Åtgärderna ska syfta till högre kvalitet och effektivitet, bättre förebyggande och rehabiliterande insatser, tryggad personalförsörjning, översyn av särskilda boendeformer, flexibla former för beslut om äldreomsorg och användning av välfärdsteknologi. Uppdraget ska redovisas den 31 mars 2017.

SIOS framhäver följande synpunkter: personalförsörjning är en viktig fråga där många personer med annan etnisk bakgrund än svensk är berörda, både som anställda och brukare. Begreppet flerspråkiga organisationer syftar på organisationer som kan hantera den flerspråkighet som förekommer i samhället på ett positivt sätt, både till gagn för anställda och brukare genom att ta fram policy och strukturer. Vården kan betraktas som en flerspråkig organisation och det vore önskvärt att de tar upp frågan. SIOS gör ett medskick om denna fråga till utredningen.

SIOS vill också lyfta fram att en viktig förebyggande insats är dagverksamhet, där äldre har möjlighet att träffa andra och få information och råd. Insatsen passar särskilt bra den verksamhet som på ideell basis bedrivs i många föreningar. SIOS anser att det bör tillföras resurser för att bedriva sådan verksamhet. Den ska följas upp och kvalitetssäkras.

Information om Företagarna Stockholm stad

Nilla Tjälldén, verksamhetschef på Företagarna Stockholm stad berättade om föreningen. Företagarna är den största företagarorganisationen. I Sverige finns ca en miljon företag. Det är lätt att starta företag, men krångligt med att betala skatt. De flesta företag har mindre än 5 anställda. Företagarna ger råd och stöd till sina medlemmar.

SIOS Antidiskrimineringsbyråns arbete

Information om de aktiva och proaktiva insatser, lagstiftningen och ärende hantering samt

utveckling av verksamheten till flera av Stockholms södra kommuner var huvudsakliga innehållet.

SIOS framtida organisation och verksamhet

Gemensamt seminarium för SIOS och SIOS Kvinnokommitténs styrelse samt förtroendevalda från förbunden anordnades. Utifrån SIOS Strategiplanen diskuterades behovet av prioriteringar men också organisationsförändring samt särskilda insatser för att stärka SIOS kommunikations och informationsverksamhet. Dokumentation från seminariet under september har spridits till alla förbund och förtroendevalda.

Utifrån antagen Strategiplan och efterföljande processen togs i slutet av året förslag på *Organisationsplan och övergångsåtgärder*. Då Ordförandemötet flyttades till januari 2017 kommer förslaget att diskuteras och det slutliga beslutet att fattas.

2:2 Insatser mot diskriminering

Arbetet mot diskriminering är en kärnverksamhet i SIOS och bedrivs i olika former. SIOS är huvudman för Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Syd. Dess verksamhet redovisas nedan. Utöver detta har SIOS deltagit i den årliga dialogen med etniska organisationer och ett antal arrangemang som DO anordnat. ADB anordnar utbildning för SIOS intresserade medlemsförbund och föreningar. Några av SIOS föreningar har haft grundläggande utbildning om diskriminering.

Inom ramen för våra insatser har vi fortsatt att skapa förutsättningar för att vidga verksamheten till flera av Stockholms södra kommuner men även i Stockholm stad. Insatser för att öka information och kunskap både internt och externt i form av skräddarsydda utbildningar har gjorts. SIOS är medlem SADB vilket också innebär samverkan mellan de 16 byråer som finns i hela landet.

ADB Stockholm Syd (www.adb-stockholm.org)

SIOS har, i egenskap av huvudman, sedan år 2003 drivit Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Syd (ADB Sthlm Syd). Byråns geografiska upptagningsområde är södra Storstockholm. Byrån har dels bedrivit en individuellt stödjande och rådgivande verksamhet, och dels utbildande och kunskapsbefrämjande insatser inom ramen för dess ordinarie verksamhet.

De individuellt stödjande insatserna har bedrivits i enlighet med etablerade rutiner och med hjälp av förvärvad kunskap och erfarenhet inom området, med gällande praxis och regelverk. Rådgivningen till enskilda har skett genom bokade möten, samtal, medling samt mejlkorrespondens. Generellt sett utför ADB Sthlm Syd cirka 100 utredningar om året.

Antidiskrimineringsbyråns verksamhet fortskred enligt verksamhetsplanen. Ärendehanteringens följde liknande mönster som föregående året. Det reaktiva arbetet har kretsat kring en del föreläsningar, bl a för ICLD i Visby, Unga Läkares Riksförbund, ett antal skolor, Stockholms Stadsmission, samt ett antal aktörer i Haninge kommun.

Vi hade fortsatt gott samarbete med Botkyrka Kommun, men även Haninge kommun där vi har etablerat en Rättvisebyrå, dvs en antidiskrimineringsverksamhet, fast under detta namn, vilket efterfrågades av politiken i kommunen. Under året har etableringen fortskridit långsamt, men kommer förhoppningsvis att ge större resultat under 2017.

Dessvärre har vi inte fått medel beviljade från Stockholm Stad, vilka vi hade sökt under 2015. Anledningen verkar vara politisk. Vi har dock fortsatt våra kontakter med kommunen i önskan om att ansöka på nytt.

Bidraget från MUCF hade även i år fördelats jämnt över samtliga byråerna, men har ökat, så att vi har haft lite bättre möjligheter att utvecklas. Medel för 2017 har sökts. Vidare hade byråns samarbete med DO och andra myndigheter hållits på en fortsatt god nivå.

2:3 Projekt

Verksamhet i projekt har många fördelar men utgör också en belastning på SIOS svaga infrastruktur samt för de förtroendevalda eftersom allting skall genomgå den demokratiska processen. Verksamheten bedrivs i samklang med SIOS ”Instruktion och föreskrifter för SIOS projektverksamhet”. Information om och förankring av SIOS projekt har skett kontinuerligt. Förslag till nya projekt utifrån behov och intresse/betydelse väcks i tid och i inledningskedet bereds av LG tills styrelsen fattat beslut. Ledning för projekten utgörs av förtroendevalda, projektledare och i förekommande fall representanter för samarbetspartners. Det tekniska understödet och samordningen ges av SIOS kansli. Verksamhetssekreteraren stödjer förberedelser, igångsättandet, rådgivning och kompetensutveckling medan organisationssekreteraren ansvarar för samordning, ekonomisk hantering och personalfrågor. Under perioden har flera viktiga projekt drivits och dessa är beskrivna nedan.

Agera tillsammans nu

Mot bakgrund av den tilltagande främlingsfientlighet och rasism som sprider sig i Europa och Sverige sökte SIOS medel hos MUCF för att driva ett projekt med syfte att förmedla kunskap och engagera etniska och andra organisationer inom det civila samhället i nya samverkansformer. Projektet Agera tillsammans nu drevs under tiden juni 2013 till maj 2016.

Projektets mål

- Mobilisera SIOS medlemsförbund och synliggöra etniska organisationers roll, betydelse och förutsättningar i arbete mot rasism och liknande former av intolerans.
- Skapa förutsättningar för och etablera en Nationell plattform för civilsamhällets organisationers gemensamma arbete mot rasism och liknande former av intolerans.

Genomförande

Arbetet med dessa mål skapade var sitt eget spår. Det ena spåret omfattade en kartläggning om förbundens kunskap och arbete med frågor om rasism och andra former av intolerans. Handlingsplanen *För ett inkluderande Sverige och ett fullvärdigt medborgarskap* togs fram. Dialogen omfattade nästan alla medlemsförbund och regionala organisationer.

Det andra spåret omfattade seminarier, dialogmöte och en mäsas mot rasism och andra former av intolerans. I det spåret deltog många viktiga samhällsaktörer.

Projektets erfarenheter

I dialogen med förbunden diskuterades vad rasism är och hur den kommer till uttryck. Det gjordes också jämförelser och kopplingar till begreppen integration och mångfald. Vidare diskuterades Sverigedemokraternas framväxt och dess partiprogram samt vilka konsekvenser deras program har för de etniska minoriteterna och deras organisationer. Det framkom dessutom att det finns vissa motsättningar mellan olika etniska minoriteter. Rasismens

komplexitet uttrycker sig inte endast genom ett förhållande mellan majoritet och minoritet, utan också minoriteterna emellan. Etniska minoriteter är en del av samhällsordningen och därför reproduceras de fördomar och rasistiska föreställningar som råder i samhället även inom olika etniska minoriteter. Det är viktigt att förbunden tar upp dessa frågor till diskussion och anordnar kunskapshöjande och medvetandegörande aktiviteter samt främjar dialog mellan olika förbund.

När det gäller de förutsättningar som finns för att skapa en Nationell plattform för civilsamhällets organisationers gemensamma arbete mot rasism och andra former av intolerans konstaterades att detta arbete sker i ett landskap. Organisationer och myndigheter samt andra aktörer intar i landskapet olika positioner och deras verksamhet har olika inriktningar. Några aktörer definierar sig som antirasistiska, andra betonar arbetet utifrån tolerans och/eller egen värdegrund, där ett mänskliga rättigheters perspektiv är centralt. SIOS erkänns en särposition i det landskapet, utifrån dess företrädarroll.

Aktörerna som deltog i de olika dialogmöten och seminarier som anordnades ansåg att upprätthålla en kontinuerlig dialog var en mer fruktbar arbetsform. I den kontinuerliga dialogen kan aktörerna träffas förutsättningslös, utbyta erfarenheter, diskutera olika begrepp och dess innebörd samt resonera kring olika strategier och metoder utan att följa en given agenda. Denna arbetsform ansågs ha bättre förutsättningar att främja samverkan på sikt. Ett återkommande evenemang som kan genomföras årligt och i form av en mässa mot rasism och intolerans sågs vara ett viktigt fora och komplement till den kontinuerliga dialogen.

I dialogen framkom det också att sociala media och nätet är arenor där främlingsfientliga och rasistiska åsikter sprids, där det skapas en rasistisk och främlingsfientlig opinion som hittills varit framgångsrikt. De aktörer som arbetar mot rasism och andra former av intolerans behöver ta fram strategier för att möta denna utveckling.

Aktörer i dialogen

Antirasistisk akademien; Apply Human Rights; Assyriska kvinnoförbundet; Boodla; Arvsfondsdelegationens kansli; Botkyrka kommun; Brottsförebyggande rådet; Centrum mot rasism; Chilenska riksförbundet; Diskrimineringsbyrån i Uppsala; Diskrimineringsombudsmannen; ECCARs Toolkit for Equality; Eritreanska riksförbundet; Expo; Folk och försvar; Forum för levande historia; Fryshuset; Föreningen Ordfront; Global Utmaning; Grekiska riksförbundet; Handikappförbunden (HSO); Haninge kommun; Hela Sverige ska leva; Huddinge kommun; Internationella kvinnoförbundet (IKF); Ideell kulturalians (IKA); Italienska riksförbundet; Judiska församlingen Stockholm; Kinesiska riksförbundet; Kurdiska riksförbundet; Linköpings universitet; LO; LSU, Sveriges Ungdomsorganisationer; Mångkulturellt centrum; MUCF, Myndigheten för ungdoms- och Civilsamhällesfrågor; Naturbruksskolornas förening; New Connexion; Nämnden för statlig stöd till trossamfund; Nätaktivisterna; Peace Works; Polska riksförbundet; Portugisiska riksförbundet; Regional SIOS Västra Götaland; RFSL, Riksförbundet för sexuellt likaberättigande; RFSL Ungdom; RIFFI, Internationella Föreningar för Invandrarkvinnor; RIO – Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation; Rädda barnen; Röda Korset; Ryska riksförbundet; SACO; Sensus studieförbund; Serbernas riksförbund; Serbiska ungdomsorganisationen; SIOS Mellansverige; Skolverket; Somaliska riksförbundet; Spanska riksförbundet; Studieförbundet Vuxenskolan; Svenska FN-förbundet; Svenska kyrkan; Sverigefinska riksförbundet; Sveriges interreligiösa råd; Sveriges kvinnolobby; International Women Center; Sveriges Kommuner och Landsting; Syrianska riksförbundet; Södertälje kommun; TCO; Turkiska kvinnoförbundet; Turkiska riksförbundet; Ukrainska Alliansen; Ungdom mot rasism; Uppsala universitet; Yarsan riksförbundet.

Ett funktionshinderperspektiv på etableringen av vuxna nyanlända i Stockholms län

SIOS drev projektet *Ett funktionshinderperspektiv på etableringen av vuxna nyanlända i Stockholms län*, förkortat *Funktionshinder i etableringen* (FiE) under åren 2013 – 2016. Syftet med projektet var att införa ett sådant perspektiv i berörda verksamheter så att vuxna nyanlända med funktionsnedsättning och/eller trauma ska säkerställas samma möjligheter som övriga nyanlända att ta del av etableringsinsatserna enligt den nya lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Ett funktionshinderperspektiv innebär utveckling av rutiner och strukturer i de berörda verksamheterna som identifierar och sätter in rätt åtgärder så tidigt som möjligt vid förekomsten av funktionsnedsättning och/eller trauma hos vuxna nyanlända utifrån individuella förutsättningar och behov.

Samarbetspartner i projektet var Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Länsstyrelsen i Stockholms län, Hörselskadades Riksförbund, Synskadades Riksförbund och Dyslexiförbundet FMLS, Stockholms läns landsting och Stockholms stad. I referensgruppen deltog företrädare för Transkulturellt Centrum, Sveriges Dövas Riksförbund, Enheten för Hörselrehabilitering Vuxna, Vuxenteamet Stockholms syncentral Långbro, Synskadades Riksförbund Dyslexiförbundet FMLS, Hörselskadades Riksförbund, Kinesiska Riksförbundet och KommSyn Stockholm.

Under projektets första år genomfördes en kartläggning inom Arbetsförmedlingen och Migrationsverket som underlag för insatser. Kompetensutvecklingsinsatser genomfördes från och med hösten 2014 fram till hösten 2015 med ett antal föreläsningar och seminarier. Följande teman berördes: Migration och hälsa; språkinläring och språkutveckling hos vuxna; kulturformulering som verktyg för handläggarsamtal; etnicitet, kultur och funktionshinder; samarbetet mellan specialister och arbetsförmedlare i etableringsuppdraget; vuxna med funktionsnedsättning i etableringsuppdraget samt påverkan av krigsskador och trauma vid inläring. Sammanlagt var ca 750 deltagare under de olika tillfällena. Förutom kompetensutvecklingsinsatser har ett par metodutvecklingsdagar för Arbetsförmedlingens handläggare och specialister anordnats i norra respektive södra delen av Stockholms län. Inom ramen för projektet skrevs en magisteruppsats om specialisters arbete inom etableringsuppdraget. På projektets initiativ genomfördes en kartläggning av syn och hörsel av AR-enheten Syn Döv Hörsel Stockholm bland etableringsdeltagare i Arbetsförmedlingen Stockholm Etablering (Stockholms stad). Ett metodstöd togs fram för handläggare inom etableringen på Arbetsförmedlingen och handläggare inom mottagnings- och asylheterna på Migrationsverket. Ett informationsblad om stöd vid funktionsnedsättning för asylsökande och deltagare i etableringsperioden togs fram och översattes till olika språk i samverkan med kommunikationsavdelningarna på respektive myndighet. Projektet avslutades i maj.

Centrum för Demokratisk Delaktighet (CDD) (www.cdd-botkyrka.se)

Under början av året inleddes projektet Centrum för Demokratisk Delaktighet som är ett lokalt projekt i Alby i Botkyrka. MUCF beviljade medel till oss som en av tre organisationer i den första satsningen från regeringen på lokala demokratikontor. En andra utlysning kom redan i mars och då ansökte vi på nytt, men då för nästa år (2017). Vi beviljades medel även för år två och det har gett projektet en god framförhållning och en trygghet inför skapande av samarbetspartners lokalt och i planeringen mer långsiktigt. Satsningen kommer genomföras under tre år, varpå den kommer utvärderas. Förhoppningen är att satsningen blir mer permanent som ett verksamhetsstöd.

Under första delen av året har en stor del av resurserna gått till att etablera kontoret i Alby och ta fram informations- och diskussionsmaterial etc. Det inleddes också en samverkan med Albys områdesgrupp och Islamiskt forum i en konferensserie på temat tilliten till demokratin. Vi arrangerade 3 större konferenser och ett antal arbetsmöten med olika relevanta aktörer. Vi har frågat oss, varför väljer vissa våld istället för dialog? Under den rubriken genomfördes en workshop under december månad. Vi har också arbetat mycket med att knyta kontakter och att göra oss kända för tänkbara samarbetspartners. Vi har utöver det arrangerat en workshop med SIOS förbund där vi fokuserade på hur SIOS arbetar med demokrati- och delaktighetsfrågor i Alby och hur förbunden kan bidra i det arbetet. Så väl regeringskansliet i form av statssekreteraren Per Olsson Fridh och tjänstemän på kulturdepartementet som tjänstemän på MUCF har haft stort intresse för att följa upp utvecklingen inom vårt projekt. Vi har fått väldigt positivt respons i arbetet även från deltagare under de olika aktiviteter som genomförts.

Avslag på projekt

SIOS fick avslag på projektansökan "*Rasismens mångtydiga karaktär*" som presenterades till MUCF. Ansökan berörde en fördjupad dialog och kunskapshöjande och medvetandegörande aktiviteter med SIOS förbund om vissa motsättningar och fördomar mellan olika etniska minoriteter.

SIOS fick avslag på projektansökan "*Ungdom mot näthat*" som presenterades till Arvsfondsdelegationen. Projektansökan berörde frågan om att stärka ungdomar i deras identiteter och i möjligheten till att bemöta rasism, intolerans och hat på nätet som under senare år har vuxit kraftigt och sprids på nätet som en löpeld. Målgruppen för projektet var ungdomar organiserade i etniska ungdomsorganisationer, ungdomar inom ungdoms - organisationerna samt inom studieförbundsverksamhet.

Projektansökningar

SIOS kansli har under året tagit fram följande projektansökningar.

Projektansökan Främja en god hälsa bland 60-åriga och äldre med etnisk minoritetsbakgrund

Projektansökan handlar om att främja god hälsa bland 60-åriga och äldre med etnisk minoritetsbakgrund. Detta görs genom en ökad kunskap om vilka faktorer som påverkar en god hälsa och ett gott åldrande samt genom att påverka mat- och dryckesvanor och benägenhet att utöva fysisk aktivitet. Arbetet görs genom föreningar tillhörande SIOS medlemsförbund och SIOS regionala organisationer. Ansökan presenterades till Socialstyrelsen och avser verksamhet som kan starta 2017.

Projektansökan Etniska organisationer och rasismens mångtydiga karaktär

Projektansökan handlar om att öka kunskapen i SIOS medlemsförbund och regionala organisationer om rasism och dess skepnader; att SIOS och dess medlemsförbund har en tydlig roll och aktivt arbetar med frågor som rör islamofobi, afrofobi, antisemitism och antiziganism samt att finna metoder för att styrelserna i medlemsförbunden ska kunna arbeta aktivt för att förebygga och stå emot den okunskap och de fördomar som finns i de olika etniska grupperna när det gäller frågor om rasism och intolerans, särskilt islamofobi, afrofobi, antisemitism och antiziganism. Detta genomförs genom seminarier och workshoppar med praktiska övningar. Interreligiösa dialoger kommer att anordnas i förekommande fall, även om SIOS är en partipolitisk och religiös oberoende organisation. Ansökan presenterades till MUCF för verksamhet under 2017.

Projektansökan: Bort med extremism, in med demokrati och mångfald

Projektansökan handlar om att mobilisera etniska föreningar i Södertälje och Botkyrka i arbetet mot att antidemokratiska beteenden bland etniska minoritetsgrupper utvecklas, att identifiera de miljöer som främjar framväxandet av antidemokratiska beteenden samt att ta fram stödmaterial på olika språk för att stödja föreningarnas arbete. Genomförandet sker genom att anordna dialogmöten med intresserade föreningsföreträdare, föreningsmedlemmar och kommunala företrädare där frågeställningar kring demokrati, mångfald och extremism diskuteras. En arbetsgrupp bildas för att föreslå åtgärder för att minska risken att miljöer som främjar antidemokratiska beteende uppstår och motverka deras effekter. Ansökan presenterades till MUCF för verksamhet under 2017.

Kompetensutveckling i ideella organisationer för arbete och integration

Projektansökan handlar om att starta ett kompetensutvecklingsprogram inom arbetsmarknadsfrågor och den ideellt baserade sociala ekonomin för förtroendevalda och anställda inom SIOS, Hela Sverige ska leva, IOGT-NTO, LSU och andra ideella föreningar. Kompetens-utvecklingsprogrammet ska vara intresseväckande och inspirerande samt ge de verktyg som organisationerna behöver för att utveckla sin verksamhet i riktning mot att flera individer ur organisationernas målgrupp kommer in i arbetsmarknaden. Projektansökan presenterades till Europeiska socialfonden som del i en större ansökan. Projekttiden är ca 2,5 år med förväntad start hösten 2016.

Spridning av rapporter

Vi har fortsatt att sprida tryckta rapporter från olika projekt och tryck material som Program för kompetensutveckling inom *Ett funktionshinderperspektiv på etableringen av vuxna nyanlända i Stockholms län* och SIOS Handlingsplan för arbete mot rasism och andra former av intolerans. Alla rapporter finns på vår hemsida och går att beställa kostnadsfritt.

3. Utåtriktad verksamhet och samverkan genom medlemskap

Genom att vara medlemmar eller ansluta oss till andra organisationer har vi försökt aktivt medverka och på det sättet påverka tillsammans med andra i frågor i betydelse för våra medlemmar. Agera med andra innebär också mer styrka men sämre profil/tydlighet som är avgörande för oss. *SIOS Strategiplan* anger vissa prioriterade medlemskap dock bör frågan om SIOS medlemskap i andra org. bör följas upp och utvärderas kontinuerlig.

PGF, Partsgemensamt Forum (www.mucf.se)

PGF är numera etablerat forum för dialog mellan regeringen och det civila samhället. MUCF har ansvaret för administrationen av forumet i och med deras uppdrag som gäller frågor kring politiken för det civila samhället. Forumet har 20 representanter (rörliga) från civila samhällsorganisationer varav CIVOS har fem platser vilket inneburit att SIOS ledamot i CIVOS styrelse har kunnat delta på de flesta möten. Mötena är tematiska där de tre parterna (Regeringen, SKL och de ideella) tar upp de mest aktuella frågorna. De ideella organisationernas önskemål har fått gehör. Formerna och effekterna har ifrågasatts och krav på högre status och snabbare uppföljning av förslagen i relation till de politiska målen har framförts.

CIVOS (www.civos.se)

CIVOS – Civilsamhällets organisationer i samverkan har 16 paraplyorganisationer som medlemmar där i flera stora samarbetsorganisationer ingår. CIVOS är etablerat med fasta arbetsformer. Förutom insatser för att få nya medlemmar och säkra finansieringen har man

fortsatt med att följa upp frågor av betydelsen för ideella föreningar och verkat för att synliggöra de civila samhällsorganisationernas betydelse för hela samhället.

Medlemsmöten, seminarier, deltagande i Almedalen och remissyttranden som: ”Pallet för ett stärkt civilsamhälle”, ”Penningstätt och finansiering av terrorism”, skrivelse kring media utredningen och möte med *Utredning* (till utredare Gunnar Larsson framfördes SIOS syn) om framtida långsiktiga, enhetliga och hållbara statsbidrag till CSO är några inslag i verksamheten.

SIOS har en plats i styrelsen (ledamot/personlig ersättare) och en representant i Valberedningen. SIOS har aktivt deltagit på årsmöte, de flesta aktiviteterna, berednings/arbetsgrupper och remissvar och därigenom försöker få förståelse och stöd för våra ställningstagande.

Ideell kulturallians – IKA (www.ideellkultur.se)

Ideell kulturallians samlar organisationer inom kultur och bildningsområde. Ideell kulturallians vill medverka till att utveckla de ideella kulturorganisationernas roll och uppdrag i samhället, vara en drivande part i utveckling av kulturinstitutionerna och annan infrastruktur på området samt arbeta för en minskad offentlig styrning av de ideella organisationernas verksamheter. Ideell kulturallians vill bli en samtalspartner för lokala, regionala och nationella beslutsfattare och därmed medverka till att öka förutsättningarna för allmänhetens deltagande och inflytande inom kulturpolitikens område.

Mycket av IKA:s insatser under perioden har inriktats på att bilda regionala nätverk som ett sätt att mötas och delta i de regionala kulturplanerna. Dessa skulle kunna bidra till resurser och verksamhetsutveckling lokalt och regionalt. Vårt deltagande förutom på Representantskapsmöte och rådslag har varit begränsat. Tyvärr är det få av våra lokala föreningar som deltar (trots inbjudan) i processen trots att den har stor betydelse för deras kulturverksamhet.

I en undersökning/kartläggning som IKA gjort visar sig att man inte bjuder våra föreningar i processen medan föreningar själva inte orkar följa upp. Föreningarnas kultur/bildningsverksamhet ägs av studieförbund som här representerar oss. Saken blir inte bättre av att kulturpolitiken har instrumentalisternas och skall även främja och vara tillväxtskapande.

SADB, Riksorganisation för Sveriges antidiskrimineringsbyråer (www.adbsverige.se)

Under årsmötet 2016 valde man att byta namn till Riksorganisationen för Sveriges antidiskrimineringsbyråer men att behålla samma förkortning (SADB). Organisationen dras med svårighet huruvida man skall renodla SADB som huvudmännens organisation eftersom i förhållande till själva byråerna eftersom det finns byråer som är egna föreningar. SIOS representant var till en början suppleant men har på grund av bortfall från styrelsen gått in som ordinarie och är där utöver valts som firmateknare för riksorganisationen. Arbete inom organisationen är ideellt vilket medför att nu när styrelsen krympt i storlek så ökar arbetsbelastningen med prioriteringar av vad som kan genomföras som ett resultat.

Unesco LUCS (www.unescolucs.se)

SIOS är ny medlem i Unesco LUCS som efter årsmötet är juridisk person med egen förvaltning. Inom ramen för våra olika insatser i Botkyrka upprätthåller vi kontakter och dialog. Vi kommer att lämna förslag inom vilka områden SIOS skulle kunna genomföra

insatser under 2017 som en del av medlemsåtagande. Vi har deltagit på årsmöte och konferensen ”Styrfart mot jämlika arbetsplatser”.

Sveriges konsumenter (www.sverigeskonsumenter.se)

SIOS är medlem i Sveriges Konsumenter sedan 2002 för att kunna bevaka våra medlemmars intressen som konsumenter. Sveriges konsumenter äger tidningen ”Råd och Rön”. Deltagande i SK:s olika verksamheter har varit utvecklats delvis beroende på att SIOS nominerad valdes i SK styrelse. Bland frågor som SK drivit i konsumentens intresse är problem/behov av reglering när det gäller telefonförsäljning (överskuldssättning) som ofta drabbar våra medlemmar. Omfattande insatser har syftat till att påverka politiker och därmed förbättra skydd/lagstiftning.

Folk och Försvar (www.folkochforsvar.se)

Vi har deltagit på Folk och Försvars årsmöte (SIOS medlem) och några seminarier som Folk och Försvar har anordnat. Även i år deltog vi inte på den årliga konferensen i Sälen.

Landsbygdsnätverket (www.landsbygdsnatverket.se).

Landsbygdsnätverket samlar genom informationsarbete, erfarenhetsutbyte och metodutveckling parter som är berörda av genomförandet av landsbygdsprogrammet för att därigenom förbättra genomförandet och förstärka insatser för landsbygdens utveckling. Landsbygdsnätverket har olika arbetsgrupper och över 100 medlemmar bland myndigheter och riksorganisationer. Dialog kring samverkan har förts genom att några av RF visat intresse. SIOS har anslutit sig till nätverket och deltar genom en representant/er.

Svenska Folkspel (www.folkspel.se)

Vi har blivit kvar som medlemmar eftersom det gynnar SIOS aktiva föreningar även om det är få som utnyttjar möjligheten att öka sina intäkter med försäljning av Sverigelotten och Bingolotto på SIOS licensnummer. Dialog för mellan SIOS och FRIS i syfte att de övertar medlemskap eftersom det är bara FRIS föreningar som säljer lotter.

4. Extern samverkan, dialog, deltagande och representation

Förutom samverkan med genom medlemskap har vår externa samverkan och deltagandet i andra fora varit omfattande. Vårt deltagande är en del i målsättningen att göra SIOS och våra frågor synliga.

SBF, Sveriges Begravningsbyråers Förbund (www.begravningar.se)

Insatserna på den gemensamma verksamheten har återtagits. SBF har vidhållit dialog och valt att informera om sin verksamhet på SIOS hemsida samt fortsatt samverkan med flera av SIOS medlemsförbund. Ett gemensamt och lyckat möte med SIOS förbund och ansvariga på SBF, Stockholmsdistrikt och flera byråer har genomförts. Huvudtema var EU:s nya arvsförordning regelverket/samordning och konkret påverkan i jämförelse med nuvarande svensk lagstiftning. SBF stödjer SIOS ekonomisk och har ambition att samarbeta med alla RF som är intresserade.

Skyddsvärnet (www.skyddsvarnet.se)

Skyddsvärnets huvudsakliga uppgift är att bistå människor så att de kan ta sig igenom olika svårigheter. Det handlar om verksamhet som boende- och arbetsträning, familjevård, psykologmottagning, öppenvård, utbildning, m.m. Föreningen har också sociala företag.

Under perioden har dialog och konkret samverkan skett inom ramen för SIOS Kvinnokommitténs verksamhet.

Deltagande i Jordbruksverkets konsumentråd (www.jordbruksverket.se)

SIOS deltar med en representant sedan 2012 i Jordbruksverkets konsumentråd som är ett forum som för in konsumentperspektivet i Jordbruksverkets verksamhet. I rådet sitter flera konsumentorganisationer och Svenska kyrkan under generaldirektörens ordförandeskap. Konsumentrådet sammanträder två gånger per år. I anslutning till dialogen initierade Konsumentverket en Referensgrupp kring frågor gällande remitteringar till vilken flera av SIOS RF anmälde intresse att ingå.

Sfi-gruppen

SFI-gruppen bildades 2010 inom ramen för projektet ”Vuxna i behov av särskilt stöd inom andraspråksundervisningen”. Sfi-gruppens uppdrag är att bevaka och ta initiativ i och frågor som berör språkinläring i svenska som andraspråk för människor med funktionsnedsättning.

SFI-gruppen består för nuvarande av representanter för SIOS, HRF, Hörselskadades Riksförbund, SRF, Synskadades Riksförbund, Dyslexi förbundet FMLS, Sveriges Dövas Riksförbund och Autism- och Aspergerförbundet. Sfi-gruppen är även öppen för andra förbund. SFI-gruppen har varit inaktiv under 2016, fast tre av deras medlemmar deltog i projektet Funktionshinder i etableringen, som avslutade i maj.

Överenskommelsen inom integrationsområdet

Regeringen initierade 2009 en dialog på integrationsområdet som liknade den dialog som fördes på det sociala området. Regeringen tog beslut att teckna Överenskommelsen inom integrationsområdet under 2010. Överenskommelsen syftade till att förtydliga relationen mellan regeringen, Sveriges Kommuner och Landsting samt idéburna organisationer aktiva inom integrationsområdet i arbetet med nyanländas etablering och integration och att utveckla former och metoder för att idéburna organisationer bättre ska kunna medverka i detta arbete.

Under försommaren 2011 bildades en styrgrupp för uppföljningen av Överenskommelsen inom integrationsområdet bestående av representanter för regeringskansliet, organisationerna och Sveriges Kommuner och Landsting. SIOS ingick i styrgruppen samt fick uppdrag av organisationerna och styrgruppen att ta hand om administrationen, vilket innebär bl. a att ta hand om ekonomi och samordna och projektleda regionala konferenser och andra aktiviteter. Under åren anordnades nio regionala konferenser, sex årliga konferenser och en studie om somalisk familjeåterförening.

Den regering som tillträdde under hösten 2014 meddelade i budgetpropositionen behovet att se över formerna för arbetet inom integrationsområdet och parterna inledde under hösten 2015 en diskussion om hur arbetet skulle fortsätta. Parterna har nu kommit fram till en ny modell för samverkan som består av ett högnivåmöte (med ansvarigt statsråd) mellan regeringen, Sveriges Kommuner och Landsting, organisationer aktiva inom integrationsområdet och sakråd för att avhandla olika frågeställningar. SIOS ingår i den förberedande arbetsgrupp. Under novembermånad anordnades det årliga som också var den avslutande nationella konferensen. Överenskommelsen inom integrationsområdet kommer att avvecklas den 31 december 2016.

Överenskommelsen inom integrationsområdet i Stockholms län

SIOS genomförde i samarbete med Afrosvenskarnas Riksförbund av en regional konferens i Stockholms län för spridning av Överenskommelsen inom integrationsområdet i slutet av 2011. Efter det har arbetet fortsatt i olika organisationskonstellationer. I ett möte i början av

2015 utsågs en arbetsgrupp för att arbeta för att få till stånd en regional samverkan mellan organisationer, myndigheter och kommuner i Stockholms län kring integrationsfrågor. Uppvaktningsarna av tjänstemän på Länsstyrelsen och tjänstemän och kommunstyrelseordföranden på Kommunförbundet i Stockholms län har inte gett några resultat. Under året har arbetsgruppen sammankallat till ett årligt organisationsmöte, haft tre möten och antagit namnet *Arbetsgruppen för samverkan mellan civilsamhället och det offentliga*. Inriktningen för arbetsgruppens arbete är nu enskilda kommuner och målet är att initierat en dialog kring tre områden: företrädarrollen och organisationernas uppdrag, organisationernas ansvar och samverkansformer över tid samt finansiering/ersättning till organisationernas arbete.

Deltagande i PIACS

SIOS deltog under året i en utvecklingsgrupp inom PIACS, Partnerskap för integration och arbetsmarknad genom det civila samhället/socialekonomi. PIACS var en sammanslagning av två förstudieprojekt som under ett år samlade kunskaper och idéer för vilka projekt som behöver göras under denna programperiod i Socialfonden. SIOS deltog i en utvecklingsgrupp i PIACS tillsammans med Hela Sverige ska leva, IOGT-NTO, LSU, Coompanion och Tollare Folkhögskola. Utvecklingsgruppen gjorde en förstudie om möjligheter och förutsättningar för att starta ett kompetensutvecklingsprogram inom arbetsmarknadsfrågor och den ideellt baserade sociala ekonomin för förtroendevalda och anställda inom de organisationer som ingick i utvecklingsgruppen. Slutsatserna från denna förstudie var grunden för projektansökan ”Kompetensutveckling i ideella organisationer för arbete och integration” som ovan nämndes.

Deltagande i Uppdrag: integration

Under hösten fick SIOS inbjudan av tankesmedjan Fores att delta i nätverket Uppdrag: Integration. Nätverket ska fungera som pådrivare, omvärldsanalytiker och samlande kraft. Samarbetet är öppet för organisationer, företag, myndigheter och kommuner som vill arbeta engagerat för att tillvarata de möjligheter som migrationen skapar, bidra till ett generöst idé- och kunskapsutbyte med andra aktörer på området, delta konstruktivt i samhällsdebatten samt verka för att Sverige ska kunna fortsätta vara en fristad för människor på flykt.

Nätverkets verksamhet kommer att omfatta fyra områden: utbildning, arbetsmarknad, bostäder och social sammanhållning. Fores kommer att fungera som ett slags sekretariat som samordnar och anordnar möten och seminarier utifrån vad nätverkets medlemmar anser är viktigt. Ett första möte anordnades i november och temat var utbildning.

Överenskommelsen mellan staten och den ideella sektorn inom det sociala området

SIOS har tecknat överenskommelsen inom det sociala området, men inte varit aktivt, förutom på det årliga mötet för organisationerna, bland annat på grund av resursbrist. SIOS har prioriterat arbetet med Överenskommelsen inom Integrationsområdet.

Länsstyrelsen i Jönköpings läns integrationsråd

SIOS har fortsatt att delta i Länsstyrelsen i Jönköpings läns integrationsråd under våren men vår representant (SUO) fick förhinder och vi, trots förfrågningar, har ej lyckats hitta ersättaren från lokala föreningar.

Delmi

SIOS har deltagit på olika möten som DELMI - Delegation för migrationsstudier anordnar kring aktuella frågor och rapporter. Det finns ömsesidigt intresse av dialog och samverkan i

framtiden. Vi har deltagit på några möten bland andra med tema Invandrings effekter på Sveriges ekonomiska utveckling.

Forskning

SIOS har deltagit i olika seminarier och konferenser som MUCF och Ideell Arena har anordnat kring aktuell forskningspolitik och olika rapporter. Dessutom deltog vi på seminarium som uppmärksammade 250-års tryckfrihetsförordningen.

5. Påverkan genom uppvaktningar, remisser och utredningar

Generellt kan man konstatera att det behövs tid och kunskap om vi skall kunna vara med på ”riktigt” och påverka. Det har vi lyckats med bra och har gott anseende och inbjuds in i alla relevanta utredningar/remissprocesser. Den grundläggande svårigheten är att vår ambition och de reella behoven inte täcks av mänskliga (kunskap) eller ekonomiska resurser.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (www.mucf.se)

Under året har dialogen fortsatt genom att vi deltar på olika möten och har direktkontakt med ansvariga tjänstemän. MUCF har förutom ansvar för att fördela bidrag till olika organisationer även att ge stöd till olika verksamheter och projekt. MUCF har även myndighetsansvaret när det gäller politiken för det civila samhället.

Möte och dialog med S folkrörelsegrupp

Vi har deltagit på ett möte med S gruppen ansvarig för folkrörelsefrågor vars huvudtema var just begreppet folkrörelse och behovet av oberoende/röstorganisationer.

Möte på Utbildningsdepartementet

SIOS har efter några försök lyckas ha ett möte med sakkunnig på Utbildningsdepartementet kring för oss viktiga frågor när det gäller: modersmål, utbildnings- och skolpolitiken samt betydelse/behov av att nyanlända barn får undervisning på modersmål (ej språkbyte).

Uppföljning av mötet med Statssekreteraren Per Olsson Fridh på Kulturdepartementet

På mötet som ägde rum i december 2015 överlämnade en skrivelse med våra förslag och krav bland annat om: ökat stöd till etniska organisationer och att ansvaret flyttas till KU, språk och kulturfrågor och då bland annat införande av särskilt stöd till etniska organisationernas kultur- och bildningsverksamhet, ökade insatser/ekonomiskt stöd för verksamhet mot diskriminering och alla former av intolerans. Med ett uppföljningsbrev uttryckte vi önskemål om svar inom den närmaste tiden. Svaret kom under sommar och vi begränsade och allmänna svar. I dagarna kommer SIOS att försöka att träffa statssekreteraren igen för en uppföljning utifrån vad som har hänt under året och den senaste budgetproposition.

Utredningen för ett stärkt civilsamhälle

Utredningen som skulle undersöka möjligheterna att på olika sätt underlätta för det civila samhällets organisationer att bedriva sin verksamhet, att utvecklas och att därigenom bidra till demokrati, välfärd, folkhälsa, gemenskap och social sammanhållning. Syftet med utredningen är bl.a. att dessa organisationers kompetens och kapacitet bättre ska tas till vara i mötet mellan människor med olika social, kulturell och ekonomisk bakgrund, etc..

Utredaren lämnade betänkandet ”Pallet för stärkt civilsamhälle” och SIOS som ingick i Referensgruppen inbjöds att lämna synpunkter. I spåret av betänkandens olika förslag tillsattes en liten utredning som skulle endast titta på huruvida statsbidrag skall utformas för

att uppnå långsiktighet, förutsebarhet och enhetlighet. SIOS deltog på två möten som CIVOS anordnade för medlemmar där synpunkter och förslag förmedlades till utredaren. Uppdraget skall vara klart i april 2017.

Hearing om samrådsmodellen mellan regeringen och civila samhällsorganisationerna

Vi har deltagit och aktivt försökt påverka framtagning samrådsmodell mellan regeringen och civila samhällsorganisationer som Kulturdepartementet inbjudit till. Modellen kallad ”Sakråd” går ut på att man skall kunna samråda kring specifika frågor samt att nivån kan vara förutom samråd av dialog eller informationskaraktär. Detta skulle inte ersätta de pågående samråd och referensgrupperna.

Remisser/skrivelse

Ett nytt regelverk för nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet

Departementetspromemorias förslag

I budgetpropositionen för 2016 angav regeringen som sin avsikt att se över regelverket för etableringsuppdraget i syfte att minska onödig administration och skapa förutsättningar för en ökad flexibilitet och effektivitet i uppdraget. En utgångspunkt för att uppnå syftet med översynen har varit att öka möjligheterna för regeringen och Arbetsförmedlingen att vid behov anpassa verksamheten i etableringsuppdraget efter ändrade förutsättningar. En annan utgångspunkt har varit att så långt som möjligt göra regelverket för etableringsuppdraget mer likt övrig reglering inom arbetsmarknadspolitiken.

I departementspromemorian föreslås att lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare ska ersättas av en ny lag som i huvudsak reglerar det statliga ansvaret för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Som en konsekvens av detta föreslås följändringar i olika lagar, bland annat lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare.

Departementspromemorian innehåller även de utgångspunkter som bör gälla för utformningen av det nya regelverket på förordningsnivå. En utgångspunkt för förordningsarbetet är att vissa nyanlända, liksom övriga arbetssökande, ska erbjudas etableringsinsatser inom ramen för ett arbetsmarknadspolitiskt program. En annan utgångspunkt är att de principer som gäller för övriga arbetssökandes rätt till ersättning för deltagande i arbetsmarknadspolitiskt program i huvudsak även bör gälla för nyanländas rätt till ersättning för deltagande i ett nytt etableringsprogram. Det innebär bl.a. att nyanlända programdeltagare bör omfattas av motsvarande åtgärdssystem som gäller för övriga programdeltagare. Det innebär även att Försäkringskassan bör ta över handläggningen av etableringsersättningen från Arbetsförmedlingen.

I departementspromemorian uttrycks också att i det fortsatta förordningsarbetet bör det utredas om begreppet prestationsförmåga, som i dag används för att bedöma vilka nyanlända som inte ska erbjudas etableringsinsatser, kan ersättas med något annat tydligare begrepp.

Sammanfattning av SIOS synpunkter

- SIOS ställer sig överlag positivt till departementspromemorians förslag.
- SIOS anser dock att den nya lagen ska innehålla en bestämmelse om att nyanlända har rätt att få en individuell handlingsplan (alternativt att nyanlända har rätt att delta) i ett arbetsmarknadspolitiskt etableringsprogram vars innehåll regleras i en förordning.

Skälet är det signalvärde både för individen och samhället som innebär att denna rätt regleras i lag.

- SIOS anser att tiden för deltagande i arbetsmarknadspolitiska etableringsprogrammet bör vara flexibel och förlängas upp till tre år. Ett alternativ är att nyanlända som inte är färdiga med programmet får en fortsättningsdel.
- Hur samverkan mellan Arbetsförmedlingen och föreningslivet kan utvecklas bör beaktas i det nya arbetsmarknadspolitiska etableringsprogrammet.
- SIOS delar den bedömning som departementspromemorian gör, att etableringsersättning bör frikopplas från andra ersättningar inom etableringsperioden.
- SIOS instämmer i departementspromemorians bedömning att det bör utredas om begreppet prestationsförmåga kan ersättas med något annat tydligare begrepp. Fokus bör vara individens förmåga och resurser i förhållande till de insatser som är relevanta i etableringssammanhang. Det är språkinläring, deltagande i samhällsorientering och i arbetsförberedande insatser.
- Samverkan mellan berörda myndigheter kring fastställande av individens förmåga och resurser för att delta i det nya arbetsmarknadspolitiska etableringsprogrammet bör beaktas i det fortsatta utredningsarbetet.

En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle - Myndighet för delaktighets förslag på struktur för genomförande, uppföljning och inriktning inom funktionshinderområdet

Myndigheten för delaktighets (MFD) förslag

Myndigheten för delaktighet lämnar förslag på hur framtidens funktionshinderspolitik kan bli mer effektiv och systematisk. Den funktionshinderspolitiska utvecklingen är beroende av många aktörer på olika nivåer. Funktionshinderspolitiken ska därför ses som en politik som riktar sig mot hela samhället. De förslag som lämnas avser att skapa en enklare utformning av genomförandet av politiken och styrningen av densamma.

MFD lämnar sina förslag i en rapport innehållande tre delar: Den första delen handlar om utgångspunkter för funktionshinderspolitiken. Den andra delen innehåller förslag som MFD föreslår att regeringen lägger fram till riksdagen att besluta om. Den tredje delen är förslag som myndigheten föreslår ligger till grund för en ny regeringsbeslutad strategi.

Sammanfattning av SIOS synpunkter

- SIOS ställer sig överlag positivt till MFD:s förslag i både Del II och Del III. SIOS vill dock framhäva att funktionshindersperspektivet, som är en bärande del i genomförandet av funktionshinderspolitiken, bör uttryckligen inneha en intersektionell ansats. SIOS anser att i möjligaste mån bör den mänskliga mångfalden synliggöras och nämnas, så att den blir påtaglig i alla sammanhang. Det underlättar förståelse och vidtagande av konkreta åtgärder.
- SIOS föreslår en ny ordalydelse för den generella principen om respekt för olikheter. Den föreslagna ordalydelsen är: ”Respekt för olikheter och erkännande av personer med funktionsnedsättning som en del av den mänskliga mångfalden och mänskligheten. *Den mänskliga mångfalden finns också bland personer med funktionsnedsättning.*”
- SIOS föreslår att den fjärde inriktningen på funktionshinderspolitiken kompletteras med följande ordalydelse: ”Säkerställa att all form av diskriminering upphör *genom att tillämpa ett intersektionellt perspektiv.*”

- SIOS föreslår att i ”Förslag 12.2: Effektmål följs upp med mått på jämlikhet”, införs *”den etniska och språkliga tillhörigheten bör också beaktas.”*
- SIOS föreslår att i ”Förslag 20: Mål för arbetsmarknad och försörjning”, ett nytt resultatmål införs. Det föreslagna resultatmålet lyder som följande: *”Kunskapen om identifiering av funktionsnedsättning hos nya anlända som deltar i etableringen har ökat.”*
- SIOS föreslår att i ”Förslag 21: Mål för utbildning”, ett nytt resultatmål införs. Det föreslagna resultatmålet lyder som följande: *”Det svenska språket görs tillgängligt för vuxna personer med funktionsnedsättning och annan språklig bakgrund.”*
- SIOS föreslår att i ”Förslag 25: Mål för hälsa”, införa en ändrad ordalydelse för det tredje och sjätte resultatmålen. Det tredje målet har följande föreslagen ordalydelse: *”Insatser som genomförs för att förbättra folkhälsan integrerar ett funktionshinderperspektiv med en intersektionell ansats i större utsträckning än idag.”*
- Det sjätte målet har följande föreslagen ordalydelse: *”Rättighets- och funktionshinderperspektivet med en intersektionell ansats har stärkts inom all psykiatrisk vård.”*
- SIOS föreslår att i ”Förslag 30: Mål för rättsväsendet”, ett nytt resultatmål införs. Det föreslagna resultatmålet lyder som följande: *”Kunskapen om diskriminering med en intersektionell ansats har ökat i hela rättsväsendet.”*

Begränsningar i föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn

Utredningens förslag

Utredningen, som har antagit namnet Utredningen om en modern föräldraförsäkring överlämnar delbetänkandet Begränsningar i föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn (SOU 2016:73).

Begränsningsregelns utformning

Utredningen föreslår att en begränsning av rätten till föräldrapenning knyts till tidpunkten för när ett barn blir bosatt i Sverige. Begränsningen utformas så att den ungefärligen motsvarar den mängd föräldrapenning som en genomsnittlig försäkrad använder efter barnets ettårs- respektive tvåårsdag. Om ett barn blir bosatt här i landet under barnets andra levnadsår ska föräldrapenning därför lämnas under högst 200 dagar sammanlagt för föräldrarna. Vid flerbarnsfödelse ska föräldrapenning lämnas under ytterligare högst 76 dagar för varje barn utöver det första.

En generell regel i stället för en särregel

Utredningen menar att det är rimligt att införa en generell tvåårsgräns för alla försäkrade istället för en särregel och att det finns flera fördelar med en generell regel. Utgångspunkten är att det redan införts en fyraårsgräns i föräldraförsäkringen som gäller alla försäkrade. Utredningen menar dock att dels en generell regel inte ingår i direktiven, dels är det svårt att i ett delbetänkandet ta ett helhetsgrepp om föräldrapenningens regelverk. Utredningen menar att det ändå finns skäl att redan nu redovisa hur ett sådant alternativ skulle kunna se ut och redovisar en sådan reglering i en bilaga till betänkandet.

Sammanfattning av SIOS synpunkter

SIOS anser att den begränsningsregel som föreslås innebär risk för indirekt etnisk diskriminering och att den inte kan upprätthållas till den personkrets som EU-likabehandlingsprincipen omfattar. Man behöver dock inte godta den föreslagna begränsningsregeln eftersom det finns en annan bestämmelse som är lämplig och neutral att tillgå. Det handlar om den generella regeln som lyfts fram i utredningen som går ut på att införa en tvåårsgräns som skulle gälla för alla försäkrade. Det är ett alternativ att föredra då det finns flera fördelar med en sådan regel, bland annat att inte skapa en känsla av negativ etnisk särbehandling.

SIOS ställningstagande är att den begränsningsregeln som utredningen föreslår bör avslås till förmån för en generell regel som gäller alla försäkrade. Denna generella regel behöver utredningen bearbeta i ett sammanhang med andra överväganden innan den presenteras som förslag vid slutbetänkandet.

Utredningen ska enligt uppdraget särskilt beskriva konsekvenserna för barn. En del barn som kommer med sina föräldrar har varit utsatta för situationer och erfarenheter som barn i Sverige svårigen får uppleva. Föräldrarna och barnen behöver anpassa sig till det nya livet i Sverige, vilket tar tid och kraft. SIOS anser att utredningen i sitt fortsatta arbete bör ta hänsyn till dessa förhållanden som avviker från det genomsnittliga och överväga hur många dagar med föräldrapenning den generella regeln ska omfatta.

SIOS remisser och skrivelse med andra

Vi har valt att svara inom ramen för CIVOS gemensamma yttranden när det gäller betänkande: ”*Pallet för stärkt civilsamhälle*” och ”*Penningtvätt och finansiering av terrorism*” samt skrivelse om mediapolitiken.

Vi anslöt oss till IKA:s relevanta och gemensamma IKA yttrande när det gäller civilsamhälle och kulturpolitiken

SIOS har tillsammans med andra varit undertecknare av ett öppet brev till Arbetsförmedlingens GD för att uppmärksamma behovet av insatser för de med svagast ställning på arbetsmarknad som också blir allt fler till antal. Brevet publicerades på SvD debatt.

*Att agera eller yttra oss (remissvar) själva eller tillsammans med andra har sina för- och nackdelar. Det betänkandet som var på förslag passade bäst att svara på tillsammans med andra för att få tyngd. Men i frågor som är av specifik betydelse för oss lämnar vi yttranden själva. För att lämna remissvar krävs tid, kompetens och resurser. Våra begränsade resurser föranleder att vi inte har haft möjlighet **yttrat oss över flera utredningar** där vi varit remissinstans.*